

Asia: VN/13714/2025

## **Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle hyvinvointialue- ja maakuntajakolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Ehdotettu hyvinvointialuejakolaki (1 lakiehdotus)**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi nykyistä hyvinvointialue- ja maakuntajakolakia siten, että sen nimike ehdotetaan muutettavaksi hyvinvointialuejakolaiksi. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi maakuntajakolaki. Käytännössä voimassa oleva sääntely on sitonut maakuntajaon ja hyvinvointialuejaon toisiinsa. Esitettyjen muutosten jälkeen hyvinvointialuejakolaissa ei enää säädettäisi maakuntajaosta eikä maakuntajaon muuttumisesta mahdollisen hyvinvointialuejaon muutoksen seurauksena.

Sotkamon kunta toteaa lausuntonaan, että lakimuutosten peruslähtökohta on kannatettava siltä osin, että maakuntajako olisi edelleen kaikkia hallinnon aluejakoja koskeva perusaluejako. Tämä aluejaon periaate tulisi ilmaista jatkossakin lainsäädännössä esitettyä vahvemmin. Hyvinvointialuejaon, kuten muunkin yksittäisiä kuntia laajemman hallinnollisen jaottelun, tulisi lähtökohtaisesti aina perustua maakuntajakoon.

Sotkamon kunnan näkökulmasta nykyisen lainsäädännön mukainen rakenne, jossa maakunta- ja hyvinvointialuejako on yhteensovitettu, on perustelluin vaihtoehto.

Esitetty lainsäädännön muutos pyrkii ennakoimaan tilannetta, jossa hyvinvointialueita liitettäisiin yhteen. Sotkamon kunta ei kannata lainsäädännön kehittämistä tilanteeseen, jossa hyvinvointialue menettäisi itsenäisyytensä tai olisi osa maakuntaa laajempaa hallinnollista aluetta. Hyvinvointialuejaossa useamman kuin yhden maakunnan muodostama hyvinvointialue tulisi vain olla vahvasti perusteltu poikkeus.

#### **Ehdotettu maakuntajakolaki (2 lakiehdotus)**

Aluekehityksen kannalta hyvinvointialue, maakunta sekä sen yritystoiminta muodostavat kokonaisuuden elinvoiman kehittämiseksi, jossa nämä tukevat toisiaan. Kainuussa on vahva ja hyvin toimiva maakunnallinen hallinto, joka on ollut perustana myös hyvinvointialueen organisoitumisessa. Lakimuutosten tulisi esitettyä muutosta paremmin mahdollistaa myönteinen kehitys jatkossakin.

Lain 5§:ssä säädetään maakuntajaon muuttamisen vireillepanosta. Säädös laajentaa mahdollisten vireillepanijoiden joukkoa verrattuna voimassa olevaan hyvinvointialue- ja maakuntajakolakiin ja on kokonaan uusi verrattuna vuoden 1997 maakuntajakolakiin. Sotkamon kunnan näkemyksen mukaan on keskeistä, että kunnalla ja maakunnan liitolla on mahdollisuus tehdä esitys maakuntajaon muuttamisesta. Tämä vahvistaa kuntien ja maakunnan liittojen mahdollisuuksia maakuntajaon kehittämiseen

#### **Ehdotetut muutokset hyvinvointialuelain 27 §:ään ja 87 §:ään**

-

#### **Muut huomiot esityksestä**

-

Kilpeläinen Mika  
Sotkamon kunta